

MA FARNOSTI NAŠÍ AKTUALITY ŠEŠIČNÍ

ČÍSLO 10/10

Růženec

Amulet, v jehož blízkosti jsem absolutně v bezpečí? Módní přívěsek v autě? Sentimentální památka na 1. svaté přijímání? Svatá „ozdoba“ v rukou nebožtíka? „Kraťochvíle“ prosáčeků při mši svaté? Infantilní modlitba babiček? Záhadné mumláni? Útěk od reality? „Archa záchrany“ pro nešťastníky? Zbraň proti pokušení? Naděje v neřešitelných situacích? Volání bezmocných? Útočiště pro intelektuály i prosté? Staletá modlitba církve? Mariina prosba? Moje modlitba?

Chtějí otázky vzbudit pocit viny? Provokují? Je záměrem autora vnutit tuto starobylou modlitbu? Ať si na výše položené otázky odpoví každý sám u sebe. Bude moci zaujmout nebo také nemít žádný postoj k modlitbě růžence. Není vůbec řečeno, že ten, kdo hltá výše zmíněnou modlitbu, je duchovně na výši. Ale ani opačně nelze tvrdit o jedinci nenacházejícím oblibu v této formě zbožnosti, jakou růženec je, že je „mimoň“.

Růženec, jako každá modlitba, je dialog mezi člověkem a Bohem. Je-li skutečně rozhovorem, pak v něm hovoří i naslouchá člověk i Bůh. A v této fázi uvažování nám nemusí být vše jasné. Tvora (člověka) hovořícího a naslouchajícího si ještě dokážeme představit. Obtížné je pro nás předsta-

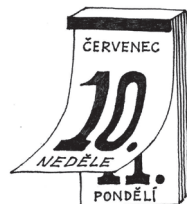
vit si naslouchajícího a komunikujícího (s námi) Boha. Možná ještě připustíme, že Hospodin naslouchá našemu „zvatlení“. Méně jasné nám bývá, jak uslyšíme hlas Boha anebo jak ON k nám vůbec hovoří, když nemá ústa. Ano, Bůh je Duch, a proto nehovoří lidským jazykem. Neslyšíme hlas rozechvívaný zvukem, jak je tomu u člověka. Spíše vnímáme či cítíme Jeho blízkost. Děje se to mimo slova. A formu té komunikace Boží zachycujeme jako nenadálou radost, nebo nádherný vnitřní pokoj anebo jako „osvětlení“ rozumu. Přijde nějaká inspirace, čili myšlenka, u které jsme si jisti, že není z naší hlavy. Pochází shůry, je tedy „hlasem“ Boha živého. Kdybychom nevěřili, že je nám Bůh schopen a ochoten naslouchat a že dokonce chce s námi komunikovat, pak bychom museli popřít, že hovořil k starozákonním prorokům, že dával vnuknutí bytostem, otevřeným Jeho lásce, a koneckonců bychom museli popřít celé dějiny spásy. V posledku bychom popřeli Boha samého. Jenže bez Stvořitele a Jeho láskyplného „ztrácení času“ s člověkem bychom už tady dávno nebyli. Kéž nás o tom přesvědčí staletými a vírou zbožných lidí osvědčená modlitba růžence.

o. Jan

LITURGICKÝ KALENDÁŘ

- 1. října – pátek
- 2. října – sobota
- 3. října – neděle
- 4. října – pondělí
- 7. října – čtvrtek
- 10. října – neděle
- 15. října – pátek
- 16. října – sobota
- 17. října – neděle
- 18. října – pondělí
- 24. října – neděle
- 28. října – čtvrtek
- 31. října – neděle

Památka sv. Terezie od Dítěte Ježíše,
 panny a učitelky církve
 Památka svatých andělů strážných
 27. neděle v mezidobí
 Památka sv. Františka z Assisi
 Památka Panny Marie Růžencové
 28. neděle v mezidobí
 Památka sv. Terezie od Ježíše, panny a učitelky církve
 Svátek sv. Hedviky, řeholnice, hlavní patronky Slezska
 29. neděle v mezidobí
 Svátek sv. Lukáše, evangelisty
 30. neděle v mezidobí
 Svátek sv. Šimona a Judy, apoštolů
 Slavnost VÝROČÍ POSVĚCENÍ KOSTELA

MALÁ KATECHEZE – Jednoduchý vstup a políbení oltáře

Milí přátelé liturgie,

minule jsme krátce hovořili o vstupním zpěvu, při kterém přichází kněz s ministranty k oltáři. Dnes se, opět krátce, zmíníme právě o způsobu příchodu kněze k oltáři. Pomineme zde kvůli přehlednosti historii, typy vstupů při mších sloužených papežem či v jiných kostelích a další podrobnosti, ale zaměříme se postupně na dva nejobvyklejší vstupy přímo v našem chrámu.

Pokud jste pravidelnými návštěvníky kostela, jistě pro vás následující informace nebudou nijak nové. U většiny mší ve všední den, ale i v neděli, přichází kněz s ministranty k oltáři přímo ze zákristie. Pořádí je přitom opačně, tedy nejprve kráčejí ministranti (pokud jsou přítomni) a za nimi kněz. V našich podmínkách, kdy je svatostánek umístěn přímo za obětním stolem, nejprve společně všichni poklekají otočení směrem k němu. Poté se minist-

ranti rozcházejí na svá místa, kněz se otáčí a přistupuje k oltáři – obětnímu stolu, který symbolicky políbí.

Zastavme se nyní na okamžik u onoho políbení. Přes-

něji bychom přitom měli říci „u políbení liturgického“. Ve starších středomořských kulturách se totiž políbení nechápalo ani tak jako symbol něžnosti či lásky, ale především jako projev úcty a forma pozdravu. Liturgickou reformou byl počet symbolických políbení při mši značně omezen. Oltář, který je symbolem Krista, tak kněz líbá na pozdrav při svém příchodu na počátku mše a na její závěr jako pozdrav na rozloučenou.

V našem oltáři (obětním stole) jsou uloženy ostatky několika světců. Mezi lidmi se tak občas objevují názory, že kněz symbolicky líbá právě tyto ostatky. Je potřeba zdůraznit, že se jedná o omyl. Políbení oltáře nemá s ostatky uložený-

mi v jeho nitru naprosto žádnou souvislost.

Tolik tedy první část o způsobech příchodu kněze k oltáři. Při našem příštím setkání se seznámíme se vstupem slavnostním.

(Lukáš Volný)

AKTUALITY Z FARNOSTI

- » Říjen je růžencovým měsícem.
- » Ze soboty 30. října na neděli 31. října končí letní čas
- » V neděli 31. října oslavíme výročí posvěcení našeho kostela.

SVATÝ MĚSÍCE

Sv. Jan Kapistránský

Jednou z největších a nejvlivnějších osobností františkánského řádu byl Jan Kapistránský, putující kazatel, zpovědník, zastánce míru.

Narodil se roku 1386 ve šlechtické rodině. Vystudoval práva, oženil se, stal se soudcem a později ve 26 letech starostou v městě Perugii. Při revolučních změnách /válkách měst/ byl zajat a na dlouhou dobu uvězněn. Během tuhého žaláře prožil osobní obrácení. Po dohodě s manželkou nechal své manželství anulovat, mnoha penězi se vykoupil z vězení a vstoupil do františkánského řádu. V roce 1415

oblékl Jan Kapistránský řádový oděv.

Brzy se stal blízkým přítelem velkého lidového misionáře Bernardina Sienského, doprovázel ho na jeho misijních cestách. Po přijetí kněžského svěcení začal sám putovat Itálií i západními zeměmi, šířil obrodné hnutí v řádu františkánů a snažil se hlásáním evangelia spojit národy v jednu rodinu. Zasahoval svými slovy z kazatelny i do politiky a smířoval hádající se panovníky a vzájemně se potírající města. Stal se jedním z nejvýznamnějších kazatelů 15. století. Všechny kroniky z té doby se o něm zmiňují.

Zanechal mnoho literárních spisů, například o manželství a o papežské moci. Důležitým dokumentem o nábožensko-církevním životě rané renesance je jeho korespondence. Založil mnoho špitálů pro ty nejubožejší. Ve slavné bitvě u Bělehradu v roce 1456 strhl svým elánem a charismatem vojsko

Hunyadyho v boji proti Turkům, což znamenalo záchranu Evropy před islámem. Sám se tohoto vítězného tažení zúčastnil jako kněz. Po několika měsících však zároveň s Hunyadym zemřel na mor, kterému podlehl 23. října 1456. V roce 1690 byl svatořečen.

(Majka Dostálová)

STRÍPKY

Zrníčka z Bible

Kéž je nám Bůh milostiv a dá nám pozhnaní, kéž nad námi rozjasní svou tvář!

(Žalm 67, 2)

Prosím, Hospodine, pomoz!

Prosím, Hospodine, dopřej zdaru!

(Žalm 118, 25)

Kdo pohrdá moudrostí a kázní, je ubožák;

marná je jejich naděje, zbytečná námaha a bez užitku jejich skutky.

(Knihla Moudrosti 3, 11)

Moudrost září a nevadne, ochotně se dává spatřit těm, kdo ji milují, a najít těm, kdo ji hledají.

(Knihla Moudrosti 6, 12)

Moudra pro život

U posledního soudu se mne nebudeš ptát: Udělal jsi kariéru? Vlastnil jsi dům?

Ty se mne nebudeš ptát:

Měl jsi Mercedes? Kolik jsi měl na svém kontě?

Ty se mne nebudeš ptát:

Jak to, že jsi nebyl hrdinou? Jak to, že ses nestal svatým?

Jen jednu otázku mi položíš:

Co jsi udělal ze svého života? – Tato otázka mě bude vést...

(z knihy Petra Ceelena: *Takový, jaký jsem.*

Hovory s Bohem)

Někdo se zeptal Mistra, proč je vůči náboženství nedůvěřivý.

„Není snad náboženství tím nejvznešenějším, co lidé vlastní?“

Odpověď Mistra byla tajuplná: „To nejlepší i to nejhorší je to, co nám dává náboženství.“

„Proč to nejhorší?“

„Protože lidé většinou přijmou z náboženství jen tolik, aby nenáviděli, ale ne dost, aby milovali.“

(Anthony de Mello)

Každý den přináší tisíce drobných radostí, štěstíček a nadějí.

Zcela tiše a nenápadně, uprostřed světelského ruchu, mohou se stát nejkrásnější zážitky.

Jsou to ty malé události, které činí život světlým a hezkým, ony vzácné okamžiky, o kterých ví jen srdce.

(Irmgard Erath)

(vybrala a z němčiny přeložila Eliška Stařinská)

Pouť v dobré farnosti

Zhruba po půl roce se na skok vrátíme do Ostravy-Třebovic, kam jsme někdy v únoru zavítali se seriálem věnovaným farnostem diecéze. Schválně jsem se zde byl v neděli 15. 8. podívat, jak zde slaví pouť, když už jsem to v tak příznivém světle na stránkách Okna na základě informací otce Jana Mazura vypsal. Co je pravda? ptal jsem se s Ponciem Pilátem.

V onen den přišlo. V našich zeměpisných podmínkách je déšť všeobecně považován za něco negativního, zvláště když padá, má-li se něco slavit. Ono se totiž naplánuje postavit stoly s občerstvením venku a tam se veselit a bavit, co hrdla ráčí, jakoby to bylo na tom to nejdůležitější. Ale proč se na věc nepodívat z jiného úhlu? Nanebevzatá prolévá slzy radosti. Možná trochu kýčovitý motiv, ale proč ne? Proč ne, když tak mohou být všichni pohromadě, byť ve stísněných podmínkách chodby na faře? Většina farníků to tak taky brala, žádný negativní duch v ovzduší nevanul. Po celý den, který jsem s farníky strávil, jsem se cítil opravdu velepříjemně.

Příspěla k tomu mimo jiné i decentní výzdoba kostela, kde mě zaujaly především čtyři široké modrobílé šerpy splývající se stropu presbytáře a upnuté na jeho

stěny, tvořící tak jakýsi baldachýn nad svatostánkem nebo jinak – Mariin plášť nad jejími dětmi. Mši svatou jsem prožil jako ministrant (to proto, abych nemusel házet žádné děngy do košíku...), tudíž pod tímto pláštěm. Stejně jako hlavní celebrant, přizvaný host a spirituál olomouckého kněžského semináře v jedné osobě, P. Jan Szkandera, který pro své kázání použil slova z Janovy Apokalypsy o ženě oděné sluncem, tj. Bohem, stojící na měsíci, tj. pevně zakotvené v tomto světě a s hvězdami okolo sebe, tj. milující církev. „Milujme církev,“ vyzval přítomné věřící.

Po hlavní mši sv. následoval již zmiňovaný raut, jemuž se v křesťanském slangu říká agapé, během něhož bavili místní drobotinu (ale nejen ji) dva klauni – „Pan Bedřich“ a „Pan Karel“, vystupující třeba i jako tzv. zdravotní klauni po nemocnicích. A byli opravdu dobří – a nepíšu to proto, že to možná budou číst...

Po agapé následoval oběd, k němuž jsem byl taktéž přizván, což budiž považováno jako plus otce Jana. A pak, v 15 hodin, zpívané mariánské nešpory – opět moc hezký zážitek. Po kratičké adoraci a zpěvu překrásného ambrosiánského chvalozpěvu Te Deum požehnal otec Mazur přítomným

Nejsvětější svátostí a oficiální program slavnostního dne mohl skončit.

Ten neoficiální pak pokračoval na farní zahradě. Svítalo už slunce, a tak mohlo to spolčo dříve narozených, o němž byla v únorovém čísle řeč a jež tvoří jakési jádro farnosti, rozžhavit gril a zakončit neděli společně. „To jsou lidé, na něž se mohu vždycky spolehnout, když se něco děje,

že mi pomůžou,“ řekl mi při loučení otec Jan.

Za tu necelou hodinu mezi nimi, ale vlastně za celý ten den mezi třebovickými farníky jsem dospěl k názoru, co je pravda – to, co jsem o této farnosti psal v únoru a co jsem řekl jejímu duchovnímu správci – je to dobrá farnost.

(Libor Rösner)

Peníze člověka nezmění

Bezespору každý z nás se ohne pro minci nebo bankovku, spatří-li ji na zemi. Na tom samozřejmě není nic špatného. Záporné znaménko to však dostává tehdy, chodíme-li s očima přišpendlenýma k zemi a pro snahu najít nějaký ten pěťák nevidíme bližního svého. Bůh nám nedal oči na chodidla nebo na podbradek, abychom sbírali ze země, co uvidíme, ale zasadil nám je tak, abychom viděli ty, co jsou kolem nás, abychom viděli svět kolem sebe, který nám připravil. Pohled upřený na zem, tedy k něčemu nižšímu, rovná se odmítání a přehlížení toho, co je před námi, odmítání a přehlížení Toho, Kdo je nad námi.

Mistrně takovéto klanění se mamonu a důsledky z toho vyplývající vystihl Jan Čep ve své povídce Příčinlivá rodina: „Jejich zlatý poklad zatím rostl, třpytil se a nadouval a odměňoval je za jejich půst očarováním mnohem horoucnějším než všechny požitky tohoto světa. a oni sloužili svému bohu s hrđinstvím vpravdě úctyhodným, plahočice se od rána do noci, hubnouce a kameňjice v podoby lidských příšer a nešťastných zatracenců, jež zapráhl ďábel do svého pluhu, hvízdaje nad nimi svým strašným bičem. Obětovali mu všechno, pánu svému

tajemnému, velikému Mamonu, a přijímali za to od něho laskání, o kterém se nesní ani nejžhavější vášni.“ Na konci povídky je přece jen příslib budoucí proměny: „*Sedesát tisíc v záložně a třicet měřic polí – ale co z toho máš, Vincenci Hrabale?*“

„*Co nevyřeší mergle, vyřeší fůra merglí,*“ říká jedna postava z Kusturicova filmu Černá kočka, bílý kocour. Něco na tom je, peníze mají moc a kdo má peníze, má moc. To je filozofie světa, co svět světem stojí. Ale sebevíc merglí nevyřeší to, co je mimo tento svět, co je nad tímto světem. Staří Řekové kladli mrtvému do úst měděnou minci, jíž měl zaplatit Chárónovi, převozníku přes Styx, řeku Zapomnění, do podsvětí. Jiné starověké národy dávaly na poslední cestu svým zesnulým jídlo, pití a peníze – aby měli na „druhém světě“ z čeho žít. My víme, že vcházíme na věčnost s tím, co jsme zde vykonali. Nikoli s tím, kolik jsme vydělali, co jsme si koupili a jaké jiné radosti jsme si za ně ještě dopřáli. Ani fůra „merglí“ neobměkčí „převozníka“ – majitele klíčů od nebeské brány.

Peníze člověka nezmění, jen ukáží, jaký doopravdy je. Takto kdosi poopravil jedno známé rčení. I na tom něco bude, ovšem není zde místo, abych to více rozváděl, zamyslete se nad tím sami. Co, resp. kdo však člověka proměnit může, je Kristus. „*Uprostřed zlatých paprsků tkví tiše Hostie, bělost čistoty nevýslovné, přítomnost dech zatajující, nedozírná hlubina mlčení, tajemství plné sladkosti a hrůzy,*“ snaží se Jan Čep

aspoň trochu přiblížit slávu eucharistického Krista.

I tato Hostie má vizuální podobu mince. A pouze tato „mince“, je-li rozpoznávána. Její pravá hodnota a je-li námi dychtivě přijímána, je jediným platným „platidlem“ mezi námi a Bohem.

(převzato z časopisu krnovské farnosti Chaire, autor Libor Rösner)

Exercicie – P. Elias Vella 24. – 27. 3. 2008, téma: Charismata (2.)

Nestačí zeptat se zkušeného exorcisty, zda určité místo patří Bohu nebo ďáblu. Jeho zkušenost k tomu nestačí. Potřebuje dar, aby to poznal. Obvykle Bůh tento dar lidem dává, když ho ke své službě potřebují, ale vždy to zůstává Božím darem. Často musíme rozlišovat, zda určitý člověk pracuje pod vlivem Boha nebo ďábla. V evangeliích i ve Zjevení nacházíme varování: dávejte si pozor na ty, co říkají, že jsou Mesiáši. Budou dělat zázraky a úžasné věci, a přesto jim nevěřte. Můžeme vidět někoho, jak dělá různé zázraky, a přesto není Boží služebník. Ježíš říká: přijdou a řeknou, že v mém jménu dělali zázraky a prorokovali, ale já jim řeknu, že je neznám. Jak tedy rozlišovat? Jak poznám, když přijdu na určité místo, zda je požehnané nebo prokleté? Jak poznám, jestli určitá aktivita je Boží plán nebo záměr ďáblův? Možná vás napadá, jak může být nějaká aktivita ďáblová. Příklad – představte si, že ve farnosti jsme se rozhodli postavit kapli zasvěcenou Panně Marii. Jak by to mohlo pocházet od ďábla? To by nás ani nenapadlo. Ale možná nám ďábel podsouvá myšlenku na něco takového, protože skrze takový projekt se farnost

rozdělí. Lidé začnou nenávidět jeden druhého. Ďábel chce, aby si lidé začali závidět, zárlili na sebe tak, že si řeknou: já už na mši nepřijdu. Tady vidíme, že ďábel může použít něco dobrého, aby to proměnil v něco zlého. Ďábel může vstoupit i do věcí, které jsou samy o sobě dobré. Právě proto potřebujeme mít schopnost rozlišování duchů. Někde je to jasné – ale někdy se musíme rozhodovat mezi dvěma dobrými věcmi a to může ďábel zakamuflovat – ukáže nám jen půl pravdy. Tam je potřeba být obezřetný. Co to je polopravda? Př.: představte si, že jste slabí a upadli jste do hříchu a cítíte, že vám „Bůh“ říká: zhřešil jsi, už si nezasloužíš, abych tě miloval. To je jenom poloviční pravda. Je pravda, že jsem zhřešil. Je pravda, že jsem byl Bohu nevěrný, opustil jsem ho. Ale není pravda, že by mě Bůh kvůli tomu opustil a neodpustil mi. Není pravda, že by mě Bůh znovu nepřijal a nepřítáhl k sobě. Ďábel mi ukazuje pouze polopravdy a protože půl té pravdy tam je, může nás to zmást. Vidíme, že tento dar je pro náš duchovní život důležitý. Je důležitý také pro službu osvobození. Lidé, kteří se nabízejí pro službu osvobození a tento dar nemají, mohou

druhým hodně uškodit. Protože se jim může stát, že dobro budou považovat za zlo a naopak. Mít dar rozlišování duchů neznamená mít autoritu zlé duchy vymítat. **Dar rozlišování pochází přímo od**

Boha, zatímco autorita vymítat demony pochází přímo od církve. Moc k této službě vychází ze křtu, ale autoritu dává církve.

(připravili: Radim Prokop, Míša Křížková)

Biblický kviz – Před Mojžíšem a Mojžíš

1. Jak se jmenoval král, který nařídil porodním bábám usmrcovat Hebrejkám syny?
 - a) Šachem (jdi na 15)
 - b) Chašem (jdi na 21)
 - c) nevíme, není o jeho jménu v Bibli zmínka (16)
2. Špatně. Opakovat 28.
3. Správně. Co mu odpověděly?
 - a) porodí dříve než k nim přijdeme (13)
 - b) Bůh nám to nedovolí (7)
 - c) nemáme to srdce (14)
4. Špatně. Znovu na 13.
5. Špatně. Opakovat 10.
6. Správně. Co král rozkázal svému lidu?
 - a) nechte je žít (9)
 - b) syny a dcery házejte do Nilu (12)
 - c) syny házejte do Nilu, dcery nechte žít (10)
7. Špatně. Znovu na 3.
8. Špatně. Opakovat 14.
9. Špatně. Znovu na 6.
10. Správně. Jak se jmenovali rodiče Mojžíše?
 - a) Josef a Miriam (5)
 - b) nevíme (19)
 - c) Jišach a Šachia (23)
11. Špatně. Znovu na 19.
12. Špatně. Opakovat 6.
13. Správně. Co jim Bůh dělal?
 - a) žehnal jejich domům (6)
 - b) dal jim zlato (26)
 - c) pomohl jim utéct (4)
14. Špatně. Znovu na 3.
15. Špatně. Opakovat 1.
16. Správně. Jak se jmenovaly?
 - a) Šifra a Púa (28)
 - b) Hašira a Púa (8)
 - c) Širaha a Rašíha (24)
17. Špatně. Opakovat 28.
18. Špatně. Znovu na 22.
19. Správně. Jaké plavidlo pro něj matka připravila?
 - a) vor (11)
 - b) člun (20)
 - c) ošatku ze třiny (25)
20. Špatně. Opakovat 19.
21. Špatně. Znovu na 1.
22. Správně. Král si je předvolal a zeptal se jich:
 - a) Chcete, abych vás popravil? (27)
 - b) Co to děláte, že necháváte hochy naživu? (3)
 - c) Chcete, abych vás hodil do ohnivé pece? (18)
23. Špatně. Opakovat 10.
24. Špatně. Znovu na 16.
25. Správně. Gratuluji. I tentokrát jste zvládli kviz úspěšně. Tak příště pokračujeme.
26. Špatně. Opakovat 13.
27. Špatně. Znovu na 22.
28. Správně. Poslechly králův rozkaz?
 - a) ano, měly z něho strach (17)
 - b) ne, bály se Hospodina (22)
 - c) nevíme, nepíše se o tom (2)

VESELÝ

„Kde pracuješ?“

„V cirkuse.“

„Dobrá práce?“

„Ujde to. Dvakrát denně strčím na chvíli hlavu lvovi do tlamy a potom mám zase volno.“

Na dveře ředitelské maringotky v noci kdosi buší a volá:

„Pane řediteli, hoří cirkus!“

„Tak proč budíte mě? Vzbudte raději polykače ohně!“

* * *

Diváci v cirkuse se popadali za břicho. V bufetu totiž prodávali zkaženou zmrzlinu.

MODLITBA

Prosba o vedení Duchem Svatým
Duchu Svatý, osvěcuj mě, veď mě, posiluj
a utěšuj.

Řekni mi, co mám dělat, dej mi své vnuknutí.

Chci přijmout a uskutečnit všechno, co
chceš ty,
podrobit se tvému vedení.

Daruj mi k tomu sílu, vytrvalost a nadšení.

Amen

OKÉNKO PRO DĚTI

Přeji
všem dětem teplý
barevný podzim.

Podzimní pranostiky

- » Září víno vaří, říjen mačká hrozen.
- » Když křížový pavouk se v říjnu ukrývá a nevlézá, není daleko do sněhu.
- » Teplý říjen – studený únor.
- » Svatý František zahání lidi do chýšek.

Hádej, hádej, hádači, kdo to neví, nesvačí...

Čtyři panny v kolébce, žádná na okraji.

Chodí panna po městě,
sukniček má na dvě stě.

Jedna noha, jeden klobouk, žádné ruce,
žádná hlava.

JIŘÍ SLÍVA

Srážka

Narazila moucha do letadla,
lekla se, až málem na zem spadla.

Jaký nepozorný pilot!

Moucha volá na letišti:

„To ať nestane se příště,
málem mě to stálo život!“

Červotoč

Červotoč se kousek po kusu
zavrtává dovnitř glóbusu.

Myslí přitom, starý popleta,
že tím dělá díru do světa.

Znáš je...?

1. Když v lese najdeš hřib, správně bys
ho měl

- a) utrhnout
- b) vytrhnout
- c) uříznout a místo zakrýt

2. Babka se nesmí sušit, protože

- a) řádně neproschne a zplesniví
- b) rozšiřuje se na ní jed, který po požití ohrožuje slinivku
- c) je lepší čerstvá

3. Hřib na obrázku je

- a) prudce jedovatý
- b) nejedlý
- c) jedlý, léčí chřipku a je výborný na imunitu

4. Houba, kterou můžeme vidět
růst na kmenech stromů, známou
jako choroš se používala

- a) k rozdělávání ohně
- b) při střelbě ze zbraní
- c) k vypalování kožní rány
- d) k výrobě klobouků

5. Houby neobsahují

- a) hořčík
- b) síru
- c) vitamín C

Dokresli ovečce vlnu

Vyrob si náramek nebo náhrdelník z podzimních korálků. Až půjdeš na procházku, domů ze školy nebo ze školky, nasbírej si jeřabiny a různá semínka šišek i z jiných rostlin. Doma popros o kousek drátku, větší děti o jehlu a nit a můžeš začít navlékat. Když budeš navlékat na drátek, můžeš hotový náhrdelník vytvarovat do různých tvarů a pověsit jako obrázek.

Biblický příběh na pokračování – David

Boj s Pelištejci

Když David vyrostl, přišla zpráva, že zlí Pelištejci, staří nepřátelé, se vydali na pochod. Utábořili se v údolí. V údolí byl malý potůček. Na jedné straně potůčku stáli zlí Pelištejci s obrovským vojákem Goliášem, na druhé straně hodní Izraelité s králem Saulem.

Goliáš se každý den pyšně procházel mezi vojáky a pokřikoval na hodné Izraelity. „Kde je nějaký izraelský hrdina, aby se mnou bojoval? Ať přijde se mnou bojovat, má-li odvalu!“ Všichni Izraelci mlčeli, všichni se totiž Goliáše báli.

Tři Davidovi bratři byli v izraelském vojsku. David jim nesl jídlo. Když k nim přišel, Goliáš se právě procházel a vysmíval se

Izraelcům. „Kdo to je,“ ptal se David, „že se posmívá vojsku našeho Boha? Půjdu a budu s ním bojovat.“ Všichni vojáci se mu jenom

smáli. Ale když o něm slyšel král Izraele – Saul, dal si Davida zavolat. „Jsi ještě mladíček,“ řekl král, „co zmužješ proti Goliášovi, zkušenému velkému válečníkovi?“ „Bojoval jsem se lvy a s medvědy, když napadli mé stádo oveček,“ řekl David, „a Bůh byl vždycky se mnou. Pomůže mi i tentokrát.“ „Tak dobrá,“ řekl král. „Jdi a Hospodin buď s tebou.“

(Lenka Volná)

Hádaneky: ořech, šlepic, hříb Znáš je: 1c, 2b, 3c, 4abcd, 5c

OKÉNKO PRO RODIČE

K zamyšlení...

V den svátku Narození Panny Marie mne zaujala následující pasáž v kázání. Kněz tehdy položil řečnickou otázku: víte, kdy začíná výchova dítěte? A odpověděl výrokiem Napoleona: devět měsíců před narozením – jeho matky.

Vybavila se mi okamžitě myšlenka, kterou jsem kdysi kdesi četla, že rodiče poznají výsledky své výchovy až na vnucích. (Dost drsná představa, že?)

Můžeme samozřejmě namítnout, že kromě sebelepší výchovy v rodině působí na dítě i spousta okolních vlivů, které bývají mnohdy velmi silné. To je neoddiskutovatelný fakt. Ale vždy platí, že jen kvalitně vychovaní a charakterově vyzrálí rodiče, pevně zakotvení v určitých mantinelech, např. v Desateru, jsou schopni předávat tytéž hodnoty a postoje další generaci. Takto vybavené děti pochopitelně nejsou pro-

ti různým negativním vlivům okolí zcela imunní, ale jistě jsou alespoň odolnější...

(Broňa Volná)

TEOLOGICKÉ OKÉNKO

Příběh polární výpravy sira Johna Franklina

Tento příspěvek je věnován všem, kteří se s odvahou a odhodláním pouštějí do zkoumání tajemství, ale nikdy je neopouští pokora a touha pochopit a porozumět...

A také je tento příspěvek věnován těm, kteří pro svůj osobní prospěch nedokáží obětovat vlastní lidskost...

Od nepaměti, snad od onoho proslulého jablka, které Eva podala Adamovi, člověk zápasí s přírodou. V potu tváře dobývá ze země svůj chléb, čelí přírodním katastrofám, snaží se vykutat ze země její bohatství a často, snad až příliš často, je v pokušení měnit prapůvodní zákonitosti.

Ani dnes se nic nezměnilo. Snad jen s tím rozdílem, že postupujeme sofistikovaneji a nemusíme chodit takříkajíc „s kůží na trh“, tedy do přímé konfrontace. Naše prostředky a vybavení jsou ohromující, jen ta naše pokora je stále stejně velká, pardon, spíše malá. Už tisíce let...

V roce 1845 vypluly z britského přístavu u ústí řeky Temže dvě lodi nesoucí jména Terror a Erebus. Na palubě bylo 128 špičkových námořníků, zásoby potravin na více než tři roky a zkušený velitel výpravy jménem sir John Franklin.

Cílem expedice bylo objevit tzv. Severozápadní cestu, tedy proplout z Atlantického do Tichého oceánu na sever od Ameriky. Sir John si nepřipouštěl neúspěch. Že se v té době jednalo o úkol nadlidský, se však mělo ukázat velmi brzy. Tehdejší plavidla, byť byla na svou dobu vynikající a speciálně uzpůsobená pro plutí přes zamrzlé

moře, nebyla žádnými skutečnými ledoborci dnešní moderní doby. A dokonce i dnes je země věčného sněhu a ledu schopna uvěznit prakticky každou loď. Proto, když dorazila Franklinova výprava k pobřeží poblíž jihozápadního Grónska, bylo to poslední místo, kde o sobě zanechala zprávu.

Poté obě lodě pokračovaly v cestě. Toto rozhodnutí znamenalo, že žádný z členů posádky již nikdy nespátí svůj domov. Když se ani za tři roky neobjevila nová zpráva, admirálita Spojeného království zorganizovala obrovskou záchrannou akci. Desítky lodí hledaly stopy po Terroru a Erebu. Manželka Johna Franklina najala vlastní loď, aby našla svého muže. Vše bezvýsledně.

Až roku 1850 byly na Beechyho ostrově nalezeny hroby tří mužů. Nápisy na náhrobcích potvrdily, že se skutečně jednalo o námořníky pohřešovaných lodí.

Dále se již nenašlo nic. Proto v roce 1854 prohlásilo velení britského loďstva obě lodi za oficiálně potopené a námořníky za mrtvé. Ale již v tomtéž roce se podařilo pozemní výpravě Dr. Johna Rae směřující s místními eskymáky věci, které

prokazatelně patřily námořníkům Erebu a Terroru. Eskymáci později potvrdili, že u ústí Beecheyho řeky našli pozůstatky dalších námořníků a zbytky člunů. Podle jejich svědectví se Terror potopil u Adelaidina ostrova již s mrtvou posádkou na palubě. Erebus ztroskotal u ostrova krále Williama. Se saněmi a čluny se pak zbylí muži vydali přes zamrzlý průliv na jih k již zmíněné Beecheyho řece, kde jejich pouť ukončila smrt.

Eskymácká svědectví však odhalila také strašné zjištění o tom, že námořníci se ve chvílích nejvyšší nouze s největší pravděpodobností uchýlili ke kanibalismu. Ovšem tato skutečnost byla v civilizované Anglii považována za falešnou a nebyla oficiálně přijata.

Franklinova manželka lady Jane se z čistého zoufalství vzdala zbylých peněz a s pomocí veřejné sbírky zorganizovala výpravu vedenou kapitánem McClintockem. Výpravě se nakonec v roce 1859 podařilo nalézt nové stopy. U mysu Victory na ostrově krále Williama byla objevena kamenná mohyla, uvnitř které byl kovový váleček s písemnou zprávou.

Ta však lady Jane radost nepřinesla. Podle této poslední písemné zprávy z roku 1847 s dovětkem z dubna 1848 byly obě lodi od roku 1846 prakticky nepetržitě sevřeny neproniknutelným ledem. Po dvou marných letech se zbytek výpravy rozhodl lodě opustit a pokračovat v cestě pěšky. Bohužel, podle zprávy bylo v té době již 24 mrtvých, mezi nimi i sir John Franklin. McClintock pokračoval v pátrání a našel zbytky tábořiště, předměty i lidské kostry. Naprostá zkáza této polární výpravy byla již bez jakýchkoli pochybností doložena. Ovšem jak k ní došlo, proč nepřežil vůbec

nikdo a jak vlastně všichni zahynuli, to je dodnes obestřeno tajemstvím. Zatím poslední pokus o objasnění se uskutečnil roku 1981, když byli exhumováni mrtví ze tří hrobů na Beecheyho ostrově. Těla byla prakticky zcela zachována a nejevila žádné známky zranění. Dokonce ani postrach všech námořníků – kurděje u nich nebyly prokázány. Začala se tak šířit teorie o tom, že potraviny, které s sebou výprava vezla, byly zkažené a obsahovaly v té době neznámý jed, proti kterému nepomohla žádná dostupná léčiva na palubě Terroru a Erebu. Nyní se píše rok 2010 a tajemství zkázy výpravy sira Johna Franklina zůstává stále neodhaleno. Snad někdy...

Člověk se často pouští do boje s přírodou, s vesmírem či Bohem a nepřipouští si, stejně jako svého času sir John Franklin, že by mohl prohrát. Až postupem času pozná, že se mýlil, že sám o sobě je člověk příliš slabý. A v pudu sebezáchovy občas sáhne po tom posledním, co dělá člověka člověkem, po násilí, kterého se dopustí na druhých lidech. A nemusí to být jen kanibalismus jako tehdy na Erebu a Terroru. V našich podmínkách a společnosti je to mnohem prostší. Mnohdy je to jen schopnost šplhat po zádech druhých k vysněné společenské metě. Získávání výhod na úkor kolegů, přátel a třeba i vlastní rodiny. Každý z nás má v sobě ukrytu nějakou Pandofinu skříňku a nikdy neví, jaká událost v našem životě ji může otevřít. Nikdo netuší, kde má hranici, za kterou může přestat být podoben člověku. Jedinou prevencí je vertikální pohled vzhůru. Uvědomění si, že jsme sice jedinečnou, ale jen jednou z částí obrovského Stvoření, že bez tohoto Stvoření není naše samotná existence možná.

(Lukáš Volný)

RECEPTÁŘ

Bramborizza

Suroviny:

- 4 středně velké brambory
- 1 menší cibule
- 1 rajče
- 1 menší paprika
- 1 kyselá okurka
- 1 vejce
- sůl
- několik koleček salámu
- strouhaný sýr
- provensálské koření

Postup přípravy:

Brambory nastrouháme na hrubším struhadle a vymačkáme z nich přebytečnou vodu. Dáme smažit hrubší vrstvu brambor na pánvi – posolíme. Převrátíme na druhou stranu – opět posolíme, poklademe salámem, rajčaty, paprikou, nakrájenou kyselou okurkou, cibulí na kolečka a zalijeme rozmíchaným vejcem, přikryjeme poklicí a necháme smažit. Až začne vonět a brambory budou zespodu upečené, zasypeme strouhaným sýrem a dochutíme provensálským kořením. Ještě na chvíli přikryjeme a necháme 1 minutu zapéct sýr. Podáváme s kečupem a tatarskou omáčkou nebo jen tak.

Do pokrmu lze přidat i další suroviny podle toho, co zrovna máte doma. Je to dobrota! Něco mezi bramborákem a pizzou.

Dobrou chuť.

MANA – Měsíční Aktuality Naší fArnosti, vydává Římskokatolická farnost Ostrava-Třebovice,
V Mešníku 5100, 722 00 Ostrava-Třebovice, tel.: +420 596 964 942
<http://trebovicka.farnost.cz>

Evidenční číslo: MK ČR E 16325

Kontaktní osoba: Dalibor Vitásek, e-mail: dali.vita@gmail.com

Náklady na výrobu a tisk jsou 8 Kč
Uzávěrka příštího čísla je 15. 10. 2010